

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI**

**OLIMPIADA DE GEOGRAFIE
ETAPA LOCALĂ – 16 FEBRUARIE 2013, CLASA a IX-a**

BAREM DE EVALUARE

Notă:

- Se acordă 10 puncte din oficiu;
- Se acceptă orice formulare care păstrează același sens cu ideile menționate;
- Pentru răspunsuri parțial corecte se acordă jumătate din punctaj;
- Se acceptă orice alt răspuns corect.

1. Se acordă 17 puncte pentru răspunsul corect și complet, astfel:

- I. a. magmă (1p); magmatism (1p).
b. 1 – neck (1p); 2, 3 – dyk-uri (2p).
c. eroziune (selectivă) (1p);
d. lacolite (1p); filoane / apofize (1p).
II. a. meandre (1p);
b. eroziune fluvială laterală (1p);
c. albia majoră / lunca (1p);
d. 1 – albie (curs) părăsită (1p); 3 – popină/grădiște (1p); 4 – belciug (meandru părăsit) (1p);
e. autocaptare /captare de meandru /îndreptarea cursului de apă (1p);
f. forma pozitivă -lunca (1p); forma negativă - albia minoră (inclusiv talvegul) (1p).

2. Se acordă 20 puncte pentru răspunsul corect și complet, astfel:

- I. a. proiecția cilindrică Mercator (2p);
b. elementele de pe suprafața Pământului sunt proiectate pe fața internă a unui cilindru (2p); paralelele și meridianele sunt linii drepte și perpendiculare (2p); deformările afectează lungimile și forma și cresc de la Ecuator spre poli (2p);
c. C – 45⁰lat.N / 75⁰long.V (2p); D – 30⁰lat.S / 30⁰long.E (2p);
d. tente de culoare / curbe de nivel (1p);
e. după conținut (1p); după mărimea teritoriului reprezentat (1p);
f. specială / tematică (1p); hartă care redă întreaga suprafață a Pământului / planisferă (1p).
II. distanța A-B este măsurată pe Ecuator descriind 30⁰ longitudine; 1⁰ longitudine pe Ecuator reprezintă 111,32 km ($40.075 \text{ km} : 360^0 = 111,32 \text{ km}$); AB=3.339,6 km ($111,32 \times 30 = 3.339,6 \text{ km}$) (3p).

3. Se acordă 18 puncte pentru răspunsul corect și complet, astfel:

- I. a. A – solstițiul de vară în E.N., solstițiul de iarnă în E.S. (2p); 21/22 iunie (1p);
B – echinocțiul de toamnă în E.N., echinocțiul de primăvară în E.S. (2p); 22/23 septembrie (1p);
b. A – perpendiculare pe Tropicul Racului și tangente la cercurile polare (2p);
B - perpendiculare pe Ecuator și tangente la poli (2p);
c. vara astronomică în E.N., iarna astronomică în E.S. (2p);
d. la solstițiul de vară este ziua cea mai lungă din E.N. (1p); de la solstițiul de vară durata zilei scade continuu până la echinocțiul de toamnă (1p); la echinocțiul de toamnă ziua este egală cu noaptea pe toată suprafața Pământului (1p).
II. Afeliu - punctul cel mai îndepărtat de Soare de pe orbita Pământului (2p); 6 iulie (1p).

4. Se acordă 12 puncte pentru răspunsul corect și complet, astfel:

- a. 1 - Placa Pacifică (1p), majoră (1p), 2 - Placa (Sud)Americană (1p), majoră (1p);
- b. 3 - Astenosferă (1p), 4 - Rift (1p), 5 - Dorsală (1p), 6 – Fosă (șanț tectonic) (1p);
- c. Munții Anzi (1p);
- d. Mișcările orogenetice alpine (1p);
- e. roci metamorfice (1p);
- f. curenții de convecție subcrustali (1p).

5. Se acordă 13 puncte pentru răspunsul corect și complet, astfel:

- a. 1. structura și distribuția pe verticală a masei terestre (1p); argument: concentrarea elementelor grele în interior și a celor ușoare la suprafață (1p).
2. reglarea proceselor dinamice la suprafața Terrei (1p); argument: aderența atmosferei și hidrosferei de scoarța terestră, scurgerea apei în albiile râurilor (1p).
3. producerea unor procese gravitaționale (1p); argument: alunecările de teren, prăbușirile (1p).
4. atragerea corpurilor aflate în mișcare în aer (1p); argument: utilizarea firului cu plumb sau căderea pe Pământ a corpurilor aruncate în aer (1p).

b. Un punct situat pe Ecuator revine în același loc după o zi, ceea ce înseamnă că viteza de deplasare este de 40.075 km/24 ore (1p).

Ecuatorul este un cerc având cea mai mare lungime comparativ cu celelalte cercuri paralele (1p).

- La N și S de Ecuator paralele sunt cercuri din ce în ce mai mici (1p) deci, orice punct situat pe oricare dintre aceste paralele se deplasează, în virtutea mișcării de rotație, cu o viteză mai mică decât orice punct situat pe Ecuator sau pe orice cerc-paralelă situat mai aproape de Ecuator (2p).

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI**

**OLIMPIADA DE GEOGRAFIE
ETAPA LOCALĂ - 16 FEBRUARIE 2013, CLASA a IX-a
PROBA TEORETICĂ SCRISĂ**

**Timpul de lucru este de 3 ore.
Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă 10 puncte din oficiu.**

SUBIECTUL 1

17 puncte

Fotografiile alăturate, marcate cu **A** și **B** prezintă forme de relief datorate acțiunii unor agenți și procese.

Precizați:

I. pentru Fig. A:

- agentul și procesul care au dus la apariția reliefului din imagine;
- denumirea formelor de relief marcate cu numerele **1**, **2** și **3**;
- denumirea procesului geomorfologic care a favorizat apariția la „zi” (suprafață) a acestor forme de relief.
- numele structurilor interne care au aspect de ciupercă și bară.

II. pentru Fig. B:

- denumirea buclelor pe care le face râul din imagine;
- procesul geomorfologic care le generează;
- sectorul de vale care domină imaginea;
- denumirea elementelor marcate cu numerele **1**, **3** și **4**;
- denumirea procesului previzionat a se produce în sectorul marcat cu numărul **2**.
- elementele văii considerate forme pozitive și forme negative, în condițiile în care planul de referință este nivelul apei din **1** sau **4**.

SUBIECTUL 2

20 puncte

Aveți în vedere harta alăturată pe care paralelele și meridianele sunt trasate din 15° în 15° .

I. Precizați:

- proiecția cartografică după care a fost realizată harta;
- trei caracteristici ale proiecției respective;
- coordonatele geografice ale punctelor **C** și **D**;
- modul de reprezentare a reliefului;
- două criterii în funcție de care poate fi clasificată harta;
- tipurile de hărți la care poate fi încadrată harta, utilizând criteriile de la punctul **d**.

II. Calculați distanța dintre punctele A și B.

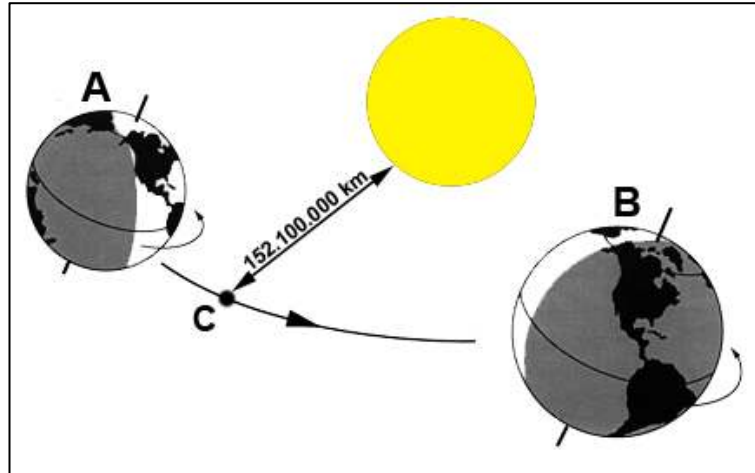

SUBIECTUL 3**18 puncte**

Desenul schematic alăturat descrie mișcarea de revoluție, în două momente definitorii dintr-un an.

I. Precizați:

- denumirea și datele calendaristice la care se produc cele două momente marcate, pe desen, cu **A** și **B**;
- pentru fiecare din cele două momente, paralelele unde razele Soarelui ajung perpendicular și tangent pe suprafața Pământului;
- denumirea anotimpului dintre cele două momente;
- ce se întâmplă în emisfera nordică cu durata zilelor și a nopților între cele două momente.

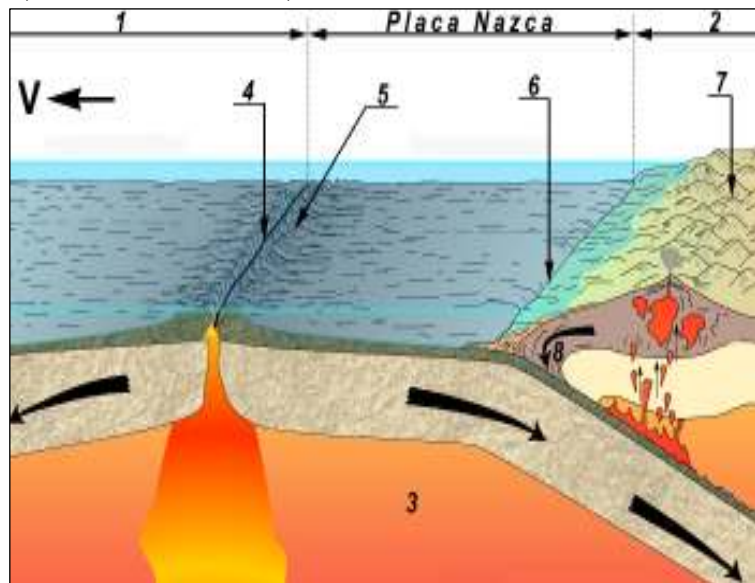

II. Definiți momentul din an marcat, pe desen, cu punctul **C** indicând și data calendaristică la care se produce.

SUBIECTUL 4**12 puncte**

Analizați desenul schematic și răspundeți următoarelor cerințe:

- Precizați tipul și denumirea plăcilor tectonice marcate, pe desen, cu cifrele **1** și **2**;
- Identificați elementele reprezentate cu cifrele **3**, **4**, **5**, **6**;
- Precizați denumirea lanțului montan marcat, pe desen, cu cifra **7**;
- Precizați denumirea mișcărilor tectonice care au dus la formarea lanțului montan marcat cu cifra **7**;
- Numiți tipul de roci indicate, pe desen, de cifra **8**;
- Precizați un factor care contribuie la deplasarea plăcilor pe diferite direcții.

SUBIECTUL 5**13 puncte**

- Menționați patru consecințe ale gravitației terestre. Demonstrați, cu argumente adecvate, consecințele prezentate.
- Explicați faptul că viteza de rotație a Pământului scade de la Ecuator spre poli.